Міністерство освіти і науки України

ЛУЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Переддипломна практика:

методичні вказівки
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)»
галузі знань А Освіта
спеціальності А 1 Освітні науки
денної та заочної форм навчання

Луцьк 2026

УДК 378:376 (07)
П 27
До друку

Голова вченої ради факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій ЛНТУ _____ Г. А. Герасимчук

Затверджено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій ЛНТУ, протокол № __ від «___»_____ 2026 року

Електронна копія друкованого видання передана для внесення в репозитарій ЛНТУ
Директор бібліотеки _____ Н. П. Поліщук

Рекомендовано до видання на засіданні кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ, протокол № __ від «___» _____2026 року.
Завідувач кафедри соціогуманітарних технологій _____ О. М. Жук

Укладач: _____ Л. М. Потапюк, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

Рецензент:_____ О. І. Гулай, доктор педагогічних наук, професор кафедри цифрових освітніх технологій ЛНТУ

Відповідальний за випуск: _____ О. М. Жук, кандидат історичних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

П 27

Переддипломна практика: метод. вказівки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)» галузі знань А Освіта спец. А1 Освітні науки денної та заоч. форм навч. / уклад. Л. М. Потапюк. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 24 с.

© Потапюк Л.М., 2026

Зміст

I . Вступ	***4***
II. Мета і завдання переддипломної практики	***6***
III. Тематичне планування практики	***11***
IV. Організація переддипломної практики	***11***
V. Підбиття підсумків практики	***15***
VI. Критерії оцінювання результатів практики	***17***
VII. Список рекомендованої літератури	***19***

І. Вступ

Переддипломна практика є завершальним етапом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)». Вона забезпечує інтеграцію теоретичних знань, практичних умінь і навичок, набутих під час навчання, із реальними умовами професійної діяльності у закладах освіти та інших установах, що здійснюють освітню, психолого-педагогічну, інклюзивну та соціально-реабілітаційну діяльність.

Сучасна система вищої педагогічної освіти орієнтується на підготовку конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно працювати в умовах реформування освіти, розвитку інклюзивного освітнього середовища, цифровізації освітнього процесу та впровадження компетентнісного підходу. Особливої актуальності набуває підготовка педагогів, які володіють сучасними технологіями навчання, здатні здійснювати психолого-педагогічний супровід здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, організовувати міждисциплінарну взаємодію та забезпечити реалізацію принципів інклюзивної освіти.

Переддипломна практика є важливою складовою освітнього процесу, оскільки створює умови для формування професійної компетентності майбутнього педагога через безпосереднє виконання професійних функцій. Під час практики здобувачі мають змогу застосувати набуті знання з педагогіки вищої школи, методології наукових досліджень, корекційної педагогіки, дидактичних систем та технологій в інклюзивній освіті, інформаційних технологій та технічних засобів інклюзивного навчання, соціальної реабілітації, моделювання освітньої діяльності фахівця та інших освітніх компонентів у реальних умовах функціонування закладів освіти.

Особливістю переддипломної практики є її інтегрований характер, який поєднує педагогічну та науково-дослідну складові.

Педагогічна складова передбачає ознайомлення з організацією діяльності закладу освіти, участь у плануванні та реалізації освітнього процесу, проведення навчальних занять, консультацій, виховних заходів, спостереження за освітньою діяльністю, аналіз педагогічних ситуацій, участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу, розроблення навчально-методичних матеріалів, здійснення професійної рефлексії та самоаналізу результатів власної діяльності.

Науково-дослідна складова практики спрямована на формування дослідницької компетентності майбутнього педагога. Вона передбачає уточнення програми магістерського дослідження, проведення емпіричного дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи, добір та застосування методів дослідження, збір, систематизацію й аналіз емпіричних даних, статистичну обробку результатів, їх інтерпретацію та узагальнення, формулювання науково обґрунтованих висновків і практичних рекомендацій.

Переддипломна практика забезпечує розвиток професійної самостійності, дослідницьких умінь, критичного мислення, рефлексивних здібностей, навичок командної взаємодії, академічної доброчесності, професійної етики та відповідальності за результати власної діяльності. Вона сприяє формуванню готовності майбутніх педагогів до вирішення складних професійних завдань, прийняття обґрунтованих педагогічних рішень, організації інклюзивного освітнього середовища та неперервного професійного саморозвитку.

Методичні вказівки визначають зміст, організацію, порядок проходження, підбиття підсумків переддипломної практики здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. У виданні висвітлено мету, завдання, компетентності та програмні результати навчання, вимоги до виконання педагогічної та науково-дослідної роботи, порядок ведення щоденника практики, оформлення звітної документації, критерії оцінювання результатів практики, перелік індивідуальних завдань.

Практика може проходити на базі закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, інклюзивно-ресурсних центрів, центрів професійного розвитку педагогічних працівників, реабілітаційних установ, громадських організацій та інших установ, діяльність яких відповідає професійній підготовці здобувачів. Вибір бази практики має забезпечити можливість виконання як педагогічних, так і науково-дослідних завдань, передбачених програмою практики.

Загальний обсяг переддипломної практики становить 360 годин (12 кредитів ЄКТС). Протягом цього часу здобувачі виконують комплекс педагогічних, організаційних, методичних і науково-дослідних завдань, результати яких узагальнюються у звіті з практики та використовуються під час підготовки й захисту кваліфікаційної роботи.

ІІ. Мета і завдання переддипломної практики

Переддипломна практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)». Вона забезпечує завершальний етап формування професійної компетентності майбутнього педагога, інтегруючи теоретичну, практичну та науково-дослідну підготовку в умовах реального освітнього середовища.

Переддипломна практика спрямована на закріплення та поглиблення результатів навчання, отриманих під час опанування освітніх компонентів, формування готовності до самостійного виконання професійних функцій, розвиток педагогічної майстерності, дослідницької культури, професійної рефлексії, академічної доброчесності, здатності до безперервного професійного саморозвитку.

Мета переддипломної практики

Метою переддипломної практики є формування та вдосконалення професійної компетентності майбутніх педагогів шляхом інтеграції теоретичних знань з практичною педагогічною діяльністю та науковими дослідженнями, набуття досвіду самостійного виконання професійних функцій в умовах функціонування закладів освіти, розвитку готовності до здійснення освітньої, організаційної, методичної, консультативної та дослідницької діяльності, завершення емпіричного етапу підготовки кваліфікаційної роботи.

Завдання переддипломної практики

Досягнення поставленої мети забезпечується реалізацією взаємопов'язаних *педагогічної* та *науково-дослідної* складової практики.

Педагогічна складова переддипломної практики спрямована на формування практичного досвіду професійної діяльності майбутнього педагога та передбачає виконання таких *завдань*:

– ознайомлення з організацією діяльності закладу освіти, його структурою, нормативною документацією, особливостями організації освітнього процесу та системою забезпечення якості освіти;

– вивчення специфіки функціонування інклюзивного освітнього середовища, особливостей психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

– аналіз змісту професійної діяльності педагогічних працівників, асистентів учителя, практичних психологів, соціальних педагогів та інших фахівців команди психолого-педагогічного супроводу;

– формування вмінь планувати, організовувати та здійснювати освітній процес із використанням сучасних педагогічних технологій, цифрових ресурсів і методів інклюзивного навчання;

– набуття досвіду проведення навчальних занять, консультацій, виховних і просвітницьких заходів;

– удосконалення навичок добору, адаптації та розробки навчально-методичних матеріалів відповідно до індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти;

– формування здатності здійснювати педагогічне спостереження, аналізувати професійні ситуації, приймати обґрунтовані педагогічні рішення;

– розвиток навичок професійної комунікації, командної взаємодії, конструктивного використання зворотного зв'язку;

– удосконалення вмінь здійснювати професійну рефлексію, самоаналіз результатів власної педагогічної діяльності та визначати напрями подальшого професійного розвитку;

– формування готовності до дотримання норм професійної етики, академічної доброчесності та принципів інклюзивної освіти.

Завдання науково-дослідної складової переддипломної практики

Науково-дослідна складова практики спрямована на формування дослідницької компетентності майбутньої магістра та забезпечує виконання таких *завдань:*

– уточнення мети, завдань, об'єкта, предмета та програми емпіричного дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи;

– добір сучасного психолого-педагогічного діагностичного інструментарію відповідно до проблематики дослідження;

– організація та проведення емпіричного дослідження із дотриманням етичних принципів наукової діяльності;

– збір, систематизація, кодування та первинна обробка емпіричних даних;

– проведення кількісного та якісного аналізу результатів дослідження;

– узагальнення отриманих результатів, їх інтерпретація та формулювання науково обґрунтованих висновків;

– визначення практичної значущості отриманих результатів і розроблення рекомендацій щодо вдосконалення освітнього процесу;

– підготовка матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи відповідно до вимог академічної доброчесності;

– розвиток навичок критичного аналізу наукової інформації, аргументованого представлення результатів дослідження та їх професійного обговорення.

Найменування і опис компетентностей,
формування яких забезпечує вивчення ОК

Проходження усіх етапів переддипломної практики забезпечує набуття здобувачами вищої освіти певних *компетентностей:*

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння інклюзивних цінностей, уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі.

СК 11. Здатність застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, арт-терапевтичні, інформаційні та профорієнтаційні технології у

роботі з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Передумови для проходження переддипломної практики

Передумовою проходження переддипломної практики є успішне опанування здобувачами обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, передбачених навчальним планом, зокрема дисциплін, що забезпечують формування загальних і професійних компетентностей у сфері освітніх, педагогічних наук та інклюзивного освіти.

Результати навчання

У результаті проходження переддипломної практики здобувачі вищої освіти повинні:

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

ПРН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

ПРН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

ПРН 12. Застосовувати освітні, виховні, арт-терапевтичні, інформаційні методики та організовувати соціально-педагогічний супровід та інтеграцію осіб з особливими освітніми потребами та членами їх сімей.

знати:

– основні концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію наукових досліджень;

– основні підходи щодо вдосконалення системи формування психолого-педагогічної готовності здобувачів освіти до інноваційної викладацької та науково-дослідницької діяльності;

– зміст найбільш ефективних прийомів, форм, методів, засобів і цілісних психолого-педагогічних технологій управління та вплив на здобувачів освіти з метою підвищення їхньої професійної зрілості, адаптації та дій в нових або незнайомих середовищах, розуміння інклюзивних цінностей;

– методи та засоби пошуку, оброблення і аналізу інформації, підтримки командної роботи, планування та організації професійної, інноваційної, дослідницької діяльності, безперервного контролю якості результатів педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, соціальної комунікації та міжособистісної взаємодії.

вміти:

– здійснювати системний аналіз освітніх систем, процесів, задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері освіти;

– поглибити, інтегрувати і закріпити теоретичні знання, одержані під час навчання;

– аналізувати, узагальнювати та презентувати результати власного наукового дослідження;

– навчитись спостерігати й аналізувати за освітньо-виховною роботою у закладах освіти, проводити її з урахуванням різноманітності, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів;

– створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання;

– здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх наук;

– застосовувати інноваційні технології та знання з освітніх наук у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності;

– завершити та презентувати результати власних досліджень і матеріалів практики.

володіти:

– психолого-педагогічним інструментарієм організації інклюзивного освітнього процесу;

– навичками винахідливості, креативності, оригінальності, критичного осмислення проблем, інтеграції знань у сфері освіти під час роботи над науковим дослідженням;

– навичками консультативної діяльності у сфері освітніх наук;

– прийомами ефективної командної роботи, емпатійної, соціально-відповідальної взаємодії у нових, незнайомих середовищах та прийняття рішень, спрямованих на забезпечення сприятливого відкритого освітньо-наукового середовища і результатів навчання з дотриманням принципів академічної доброчесності і професійної етики.

ІІІ. Тематичне планування практики

№	Назва змістових модулів практики і видів діяльності здобувачів освіти	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Організація щодо проходження переддипломної практики та педагогічна діяльність здобувачів	***190***
1.	Організаційний етап: настановча конференція, ознайомлення з програмою практики, оформлення документів для проходження практики, інструктаж з техніки безпеки та охорони праці	10
2.	Ознайомлення з базою практики (структура, діяльність, характеристика): ознайомлення з організацією та здійсненням освітньої діяльності бази практики (графіком роботи закладу, науково-методичною роботою педагогів, особливостями організації інклюзивного освітнього середовища	15
3.	Вивчення нормативно-правової бази закладу	15
4.	*Педагогічна діяльність здобувачів:* - проведення занять, бесід, виховних заходів, спостережень; - аналіз діяльності закладу щодо роботи з батьками, громадськістю, партнерами; - участь у роботі команди психолого-педагогічного супроводу; - розроблення дидактичних матеріалів, рекомендацій тощо	150
	Змістовий модуль 2. Науково-дослідна діяльність здобувачів, підготовка до захисту переддипломної практики, її захист	***170***
5.	*Науково-дослідна діяльність здобувачів*: - написання тез, статей; - участь у неформальній освіті (конференціях, тренінгах, круглих столах, майстер-класах, вебінарах, молодіжних та громадських проєктах, волонтерська діяльність, проходження онлайн-курсів тощо); - збір емпіричних даних для дослідження; - проведення емпіричного (експериментального) дослідження; - статистична обробка результатів дослідження;	110

	- написання розділу кваліфікаційної роботи тощо	
6.	Підготовка індивідуального завдання за темою кваліфікаційної роботи	25
7.	Складання та оформлення документації, написання звіту практики	20
8.	Захист переддипломної практики	15
	Разом	**360**

IV. Організація переддипломної практики

Переддипломна практика є завершальним етапом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)». Вона проводиться відповідно до навчального плану ОПП та є обов'язковою складовою освітнього процесу, спрямованою на закріплення, систематизацію та поглиблення теоретичних знань, формування професійних компетентностей, розвиток дослідницьких умінь та набуття практичного досвіду самостійної професійної діяльності. Загальний обсяг переддипломної практики становить 360 годин (12 кредитів ЄКТС).

Організація переддипломної практики передбачає поєднання педагогічної та науково-дослідної діяльності, що забезпечує комплексну професійну підготовку майбутніх фахівців, формування готовності до самостійної педагогічної діяльності, розвитку професійної рефлексії, дослідницької культури та успішного виконання кваліфікаційної роботи.

Базами проходження переддипломної практики можуть бути:

- заклади фахової передвищої освіти;
- заклади вищої освіти;
- інклюзивно-ресурсні центри;
- центри професійного розвитку педагогічних працівників;
- навчально-реабілітаційні центри;
- установи та організації, що здійснюють психолого-педагогічний, корекційно-розвитковий, консультативний або соціально-педагогічний супровід молоді та осіб з особливими освітніми потребами;
- інші установи, діяльність яких відповідає освітньо-професійній програмі.

Вибір бази практики здійснюється шляхом урахування можливостей установи забезпечити виконання програми практики,

сформувати необхідні професійні компетентності здобувачів, створити умови для проведення емпіричного дослідження за темою кваліфікаційної роботи. Практика може відбуватися як на базах, визначених закладом вищої освіти, так і в установах, запропонованих здобувачами (за умови укладання відповідних договорів про співпрацю та погодження з кафедрою).

Перед початком практики керівник проводить настановчу конференцію (організаційні збори), під час яких здобувачі ознайомлюються з програмою практики, її призначенням, завданнями, змістом, вимогами до оформлення документації, критеріями оцінювання результатів, порядком проходження інструкцій з охорони праці, правилами внутрішнього розпорядку баз практики, особливостями виконання індивідуальних завдань тощо.

Після прибуття на базу практики здобувачі проходять вступний інструктаж, знайомляться зі структурою установи, основними напрямами її діяльності, посадовими обов'язками працівників, нормативними документами, освітніми програмами, системою організації освітнього процесу, особливостями функціонування інклюзивного освітнього середовища, матеріально-технічною базою.

Практична діяльність здобувачів світи повинна забезпечувати поступовий перехід від спостереження за професійною діяльністю педагогів до самостійного виконання професійних функцій. Важливою умовою є активна участь здобувачів у плануванні, організації, проведенні та аналізі освітнього процесу, роботі команд психолого-педагогічного супроводу, методичних заходах, педагогічних радах, семінарах, тренінгах, консультаціях та інших формах професійної діяльності.

Під час проходження переддипломної практики здобувачі освіти виконують такі *види професійної діяльності*:

– знайомляться зі структурою, напрямами роботи, нормативно-правовою документацією, системою організації діяльності бази практики;

– вивчають особливості організації інклюзивного освітнього середовища, систему психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти, роботу команди супроводу;

– аналізують освітні програми, календарно-тематичне планування, індивідуальні програми розвитку, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу;

– спостерігають за діяльністю педагогічних працівників, асистентів учителя, практичного психолога, соціального педагога та інших фахівців;

– беруть участь у підготовці, організації та проведенні навчальних занять, виховних заходів, консультацій, тренінгів, просвітницьких заходів тощо;

– розробляють дидактичні, методичні та інформаційні матеріали відповідно до освітніх потреб здобувачів освіти;

– здійснюють аналіз проведених занять, оцінюють ефективність використаних методів і педагогічних технологій;

– проводять емпіричне дослідження (індивідуальне завдання) відповідно до теми кваліфікаційної роботи;

– систематизують та аналізують результати дослідження;

– оформляють документацію практики та готують звіт.

Обов'язки здобувачів вищої освіти

Здобувач, який проходить переддипломну практику, зобов'язаний:

– тимчасово прибути на базу практики;

– виконувати програму практики в повному обсязі;

– дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;

– виконувати вказівки керівників практики;

– сумлінно виконувати професійні обов'язки;

– дотримуватися норм педагогічної етики та академічної доброчесності;

– забезпечувати конфіденційність персональних даних учасників освітнього процесу;

– дотримуватися вимог охорони праці, пожежної безпеки та санітарно-гігієнічних норм;

– систематично вести щоденник практики;

– своєчасно виконувати індивідуальні завдання;

– підготувати звіт про проходження практики та подати його в установлені терміни.

Під час проведення наукового дослідження здобувачі освіти мають дотримуватися етичних принципів наукової діяльності, забезпечувати добровільність участі респондентів, конфіденційність отриманих результатів та об'єктивність їх інтерпретації.

Функції керівника практики від закладу вищої освіти

Керівник практики від кафедри:

– організовує проведення переддипломної практики;

– проводить настановчу конференцію (організаційні збори);

– консультує здобувачів щодо виконання програми практики та контролює її виконання;

– здійснює методичний супровід педагогічної та науково-дослідної діяльності;

– надає консультації щодо оформлення звітної документації;

– перевіряє звіти та щоденники практики;

– бере участь у роботі комісії із захисту практики.

Функції керівника практики від бази практики

Керівник від бази практики:

– забезпечує належні умови проходження практики;

– знайомить здобувача зі структурою установи та особливостями її діяльності;

– проводить інструктаж з охорони праці;

– визначає конкретні напрями професійної діяльності здобувача;

– консультує щодо виконання педагогічних завдань;

– здійснює контроль за якістю роботи практиканта;

– сприяє проведенню емпіричного дослідження;

– оцінює професійну діяльність здобувача та готує йому характеристику за результатами проходження практики.

V. Підбиття підсумків переддипломної практики

Підготовка підсумків переддипломної практики є завершальним етапом її проходження та передбачає комплексне оцінювання результатів професійної діяльності здобувача вищої освіти, рівня сформованості його загальних і фахових компетентностей, готовності до самостійної педагогічної та науково-дослідної діяльності.

Підсумкове оцінювання здійснюється на основі аналізу виконання програми практики, якості оформлення звітної документації, характеристики керівника від бази практики та результатів захисту звіту.

Звітна документація

Після завершення практики здобувач вищої освіти подає на кафедру комплект звітної документації, який підтверджує виконання програми практики:

– договір (один екземпляр);

– щоденник практики;

– письмовий звіт про проходження практики;

– характеристику, підготовлену керівником від бази практики та засвідчену підписом керівника і печаткою установи (за наявності);

– матеріали виконаних індивідуальних завдань;

– навчально-методичні розробки (конспекти занять, тренінгів, консультацій, презентації, дидактичні матеріали тощо);

– матеріали емпіричного дослідження (анкети, опитувальники, протоколи, таблиці результатів, узагальнення отриманих даних);

– інші матеріали, передбачені програмою практики.

Уся документація оформляється відповідно до вимог кафедри, подається у визначені терміни та повинна відображати фактичний зміст виконаної роботи.

Вимоги до оформлення звіту

Звіт є основним документом, що відображає результати проходження переддипломної практики.

Структура звіту:

– титульний лист;

– зміст;

– вступ;

– характеристика бази практики;

– аналіз виконання педагогічної складової практики;

– аналіз виконання науково-дослідної складової;

– результати виконання індивідуального завдання;

– професійна рефлексія та самооцінка результатів практики;

– висновки;

– список використаних джерел (за потреби);

– додатки.

У вступі необхідно зазначити мету, завдання, місце та терміни проходження практики.

Основна частина звіту практики має містити опис виконаних видів діяльності, аналіз професійного досвіду, результати педагогічної та науково-дослідної роботи. Особлива увага приділяється самоаналізу професійної діяльності, оцінці досягнутих результатів, визначенню труднощів та шляхів їх подолання.

Професійна рефлексія під час практики. Після виконання основних видів роботи здобувач здійснює самоаналіз власної діяльності, оцінює рівень досягнення поставлених цілей, визначає труднощі, аналізує причини їх виникнення та планує шляхи

професійного вдосконалення. Результати рефлексивного аналізу доцільно фіксувати у щоденнику практики.

У висновках здобувач узагальнює результати практики, визначає рівень досягнення поставленої мети, оцінює власний професійний розвиток, окреслює перспективи самовдосконалення.

Захист переддипломної практики

Звіт з переддипломної практики у встановлений термін здобувачі вищої освіти мають здати керівникам переддипломної практики для перевірки.

Звітні документи подаються згідно з вимогами програми практики керівникові від університету впродовж 2-х днів після її закінчення. Захист практики проводиться після перевірки звітної документації керівником практики від кафедри у терміни, визначені графіком освітнього процесу.

До захисту допускаються ті здобувачі, які представили у повному обсязі звіт практики та інші необхідні документи. Здобувачеві, який не виконав програму практики з поважних причин, за рішенням закладу освіти може бути дозволено її повторне проходження.

Захист практики здійснюється перед комісією, призначеною наказом закладу вищої освіти. До складу комісії, як правило, входять гарант ОПП, керівник практики, науково-педагогічні працівники кафедри та (за потреби) представники баз практики.

Під час захисту практики здобувач освіти повинен:

– представити результати проходження практики;

– охарактеризувати базу практики та особливості її діяльності;

– продемонструвати результати виконання педагогічної складової;

– представити результати проведеного емпіричного дослідження;

– обґрунтувати отримані висновки;

– продемонструвати сформованість професійної рефлексії;

– відповісти на запитання членів комісії.

Тривалість виступу здобувачів під час захисту становить 7–10 хвилин. Здобувач може використовувати мультимедійну презентацію, роздаткові матеріали, результати діагностики, таблиці, схеми та інші матеріали, що підтверджують виконану роботу.

Здобувач вищої освіти, який не захистив звіт переддипломної практики, не допускається до захисту кваліфікаційної роботи магістра.

VI. Критерії оцінювання результатів практики

Оцінювання результатів переддипломної практики здійснюється комплексно з урахуванням усіх видів діяльності здобувача. При визначенні підсумкової оцінки враховуються:

– повнота виконання програми практики та якість виконання педагогічних завдань;

– рівень сформованості професійних компетентностей;

– самостійність і відповідальність під час виконання обов'язків;

– якість проведення емпіричного дослідження;

– обґрунтованість висновків та практичних рекомендацій;

– рівень професійної рефлексії;

– якість оформлення документації;

– результати захисту практики.

Підсумкова оцінка виставляється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у шкалу ECTS та національну шкалу оцінювання.

Шкала оцінювання

За шкалою ЛНТУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
0–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Оцінка	Критерії оцінювання
(A) Відмінно 90–100	Відмінно виконані усі завдання переддипломної практики. Якісне виконання усіх завдань практики, активність здобувача освіти. Високий рівень сформованості професійних і дослідницьких компетентностей. Успішна презентація звіту і звітної документації.

(B) Дуже добре 85–89	Дуже добрий рівень виконання програми практики. Окремі несуттєві недоліки не впливають на загальну якість виконання. Включення здобувача у реалізацію завдань практики. Презентація звіту і звітної документації.
(C) Добре 75–84	Загалом правильне виконання усіх видів діяльності з окремими помилками, що не мають принципового характеру.
(Д) Задовільно 65–74	Виконання програми практики відповідає мінімальним вимогам, однак потребує подальшого вдосконалення окремих професійних компетентностей.
(E) Задовільно 60–64	Мінімально достатній рівень виконання програми практики. Наявні суттєві недоліки, які не перешкоджають зарахуванню практики.
(FX) Незадовільно з можливістю повторного складання 35–59	Програму практики виконано частково. Представлена звітна документація не відповідає вимогам. Практика може бути зарахована після повторного виконання окремих завдань або повторного захисту.
(F) Незадовільно з обов'язковим повторним курсом 0–34	Програму практики не виконано. Практика підлягає повторному проходженню відповідно до вимог закладу вищої освіти.

VII. Оцінювання захисту звіту з переддипломної практики

Під час оцінювання враховуються зміст і якість виконаної роботи, відповідність звіту встановленим вимогам, уміння здобувача аналізувати та узагальнювати результати практики, обґрунтовувати висновки, повнота, правильність і аргументованість відповідей на запитання комісії.

Критерії оцінювання захисту звіту з переддипломної практики	**Бали**
Зміст і повнота виконання програми практики	25
Якість та оформлення звіту практики	20
Аналіз результатів і обґрунтованість висновків	20
Презентація результатів практики під час захисту	15
Повнота та аргументованість відповідей на запитання	20
Максимальна оцінка здобувачів за захист звіту з переддипломної практики	100

VIII. Список рекомендованої літератури

1. Бхаттачерджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

2. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2023. 488 с.

3. Доценко І.О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2022. Вип. 32. С. 31–42.

4. Гладуш В.А. Інклюзивні цінності в закладах вищої освіти. Педагогічні студії з підготовки будівельно-архітектурних фахівців: дидактичний та виховний аспект: колективна монографія / за заг. ред. М. Савицького. Дніпро : ПДАБА, 2022. 483 с. С. 21–61.

5. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Інклюзія: покроково для педагогів: навчально-методичний посібник. Київ: ПАНО ім. М.В. Остроградського, 2023. 232 с.

6. Кучерак І.В. Інклюзивне навчання у закладах професійної освіти: навчально-метод. посіб. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2022. 70 с.

7. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / за ред. В.П. Горина. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2023. 170 с.

8. Освітні науки : магістерський курс : навч. посіб. / Л.М. Потапюк, Ю.Й. Тулашвілі, В.А. Кошелюк, О.І. Гулай / за заг. ред. Л.М. Потапюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2025. 312 с.

9. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / О.М. Сінчук та ін. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2022. 196 с.

10. Потапюк Л.М., Дендак А.С. Розвиток інклюзивної освіти в Україні : проблеми та перспективи впровадження. *Педагогічні науки: теорія та практика*. № 3 (47). Видавничий дім «Гельветика». 2023. С. 7–13.

11. Потапюк Л.М., Ковальчук В.В. Особливості формування інклюзивної компетентності майбутніх педагогів як складової професійної компетентності. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць* / Гол. редактор Г.П. Шевченко. Вип. 2 (106). Київ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2023. С. 127–136.

12. Потапюк Л.М. Особливості формування стресостійкості студентів в умовах російсько-української війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. № 2. 2023. Видавничий дім «Гельветика». С. 34–38.

13. Самсонов В., Сільвестров А., Тачиніна О. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: навчальний посібник. К.: НУХТ, 2022. 385 с.

14. Староста В.І. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

15. Тимошко Г.М., Гладуш В.А. Розвиток комунікативної компетентності педагогів в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 192 с.

16. Potapiuk L., Sasiuk A. Integration of Artificial intelligence into Ukrainian inclusive educational environment as an advanced learning tool. *Educological discourse/ OD*, vol. 47, no. 4, Dec. 2024. P. 35–43.

17. Potapiuk L., Shostak O, Nikolenko I, Sereda I, Pushkarova T. Formation of an inclusive approach in the education of children with special educational needs (ukrainian experience). *Conhecimento & Diversidade, Niterói*, v. 15, n. 38 Jul./Set. 2023. 280–305. Acesso em: 26 apr. 2024.

18. Rozina I., Malaniuk N., Kalyniuk A., Potapiuk L., Tsumarieva N. Tolerance to uncertainty as a factor in the development of higher education students' professional identity. *Sapienza*: *International Journal of Interdisciplinary Studies*. V. 5. N. 4. 2024, Sapienza Grupo Editorial. e24080.

19. Spitsyn V., Antonenko I., Synkovska O., Dzevytska L., Potapiuk L. European Values in the Ukrainian Higher Education System: Adaptation and Implementation. *Journal of Curriculum and Teaching*. 2024. Vol. 13, No. 3, Special Issue. P. 102–114.

Інформаційні ресурси

20. Електронний освітній портал ЛНТУ. Система Moodle. Переддипломна практика. URL: https://mdl.lntu.edu.ua/course/view.php?id=7613.

21. Готовність до інноваційної діяльності: розвинення професійної та інклюзивної компетентностей педагога-майстра: електрон. навч.-метод. посіб. / [упоряд.: І.О. Калініченко, Н.І. Білик; за наук. ред. Н.І. Білик]. Полтава: ПАНО ім. М.В. Остроградського, 2024.

170 с. URL: https://pano.pl.ua/wp-content/uploads/2024/03/modul-2024-POSIBNYK.pdf.

22. Лазаренко Н. Підготовка майбутніх педагогів до професійної діяльності: стаття / Педагогічний збірник (видання ВДПУ). 2022–2023. URL: https://periodica.nadpsu.edu.ua/index.php/pedzbirnyk/article/view/1211?utm_source=chatgpt.com.

23. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Луцького національного технічного університету № 840, введене в дію Наказом ректора № 271/01-02 від 29.06.2024 року. URL: https://drive.google.com/file/d/1pZd6flKcSi0PGRLoRuQCzGQpz5BGHcH6/edit.

24. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text.

25. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти : Наказ МОН України від 11.05. 2021 р. № 520. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/825/82566/011_Osvitni_ped_nauky_mahistr_17_06.pdf.

26. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ). Додаток 5 до Положення (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 765) № 545-2017-п. Дата оновлення: 06.09.2022. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text.

27. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 січня 2022 р. за № 72/37408: Наказ Міністерства соціальної політики України № 718 від 23.12.2021 р., № z0072-22. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0072-22#Text.

28. Про затвердження Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти: наказ МОН України від 23 квітня 2018 р. № 414, № z0582-18. Дата оновлення: 08.12.2020. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18#Text.

29. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Дата оновлення: 28.05.2023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text.

ДЛЯ НОТАТОК

П 27 **Переддипломна практика**: метод. вказівки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)» галузі знань А Освіта спец. А1 Освітні науки денної та заоч. форм навч. / уклад. Л. М. Потапюк. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 24 с.

Комп'ютерний набір та верстка: Л. М. Потапюк

Редактор: Л. М. Потапюк

Підписано до друку_____Формат 60х84/16. Папір офс. Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк.___Обл.-вид. арк.___Тираж__прим. Зам.___.

Луцький національний технічний університет
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75